

Reserapport från ICOM-CC Metal 2010, Charleston 11 – 15 oktober 2010

Linda Denlert

Den 10 oktober klockan halv sju på morgonen börjar mitt äventyr, jag sitter i ett flygplan på väg från Landvetter till konferensen Metal 2010 som för första gången arrangeras i USA och jag har fått möjlighet att delta! Efter en lång resa och stela ben möter jag South Carolinas värme och vajande palmer, det anrika Francis Marion Hotel i centrala Charleston är platsen för konferensen och mitt hem för en vecka. och hälsar med en parad av amerikanska flaggor, det

Sedan 1995 har ICOM-CC:s arbetsgrupp för metall arrangerat konferenser som vänder sig till konservatorer, forskare och specialister inom materialområdet metall och metallegeringar. Konferenserna är återkommande med treårs intervall. Vård för 2010:års konferens är Clemson University i samarbete med Clemson Conservation Center som båda är belägna i Charleston.

Jag anländer dagen innan, checkar in på hotellet, förundras över mitt lyxiga rum och går tillbaka ner till lobbyn för att registrera mig. Strax därefter har jag placerat mig på sängen med veckans program, en cd med samtliga artiklar och deltagarlistan. Vi är 134 anmälda deltagare, från Sverige jag själv och Yang Sook Koh från Riksantikvarieämbetet. Tillsammans med två danska kollegor, Karen Stemann-Peterson från Nationalmuseum och Jettie van Lanschot från konservatorsskolan, är vi det nordiska inslaget i en stor amerikansk dominans.

Måndag. Konferensrummet är fyllt av förväntansfullt sorl. Block, pennor och vatten är utplacerat på långborden som är uppställda i rader efter varandra avdelade med en central mittgång. Deltagare anländer, hälsar på kollegor och slår sig ner på lediga platser. Runt scenen pågår full aktivitet med ljud och bild, de sista praktiska detaljerna. Det knastrar till i högtalarna och så välkomnas vi av vår värd från Clemson University och allas blickar vänds mot scenen. Dagen är uppdelad i två sessioner som går i arkeologins tecken: *Treatment of archaeological iron* och *Conservation of marine archaeological objects*. Föredragen är varierande och ämnen som avsaltningmetoder, frysförvaring, stabilisering med subkritisk vätska och korrosionsskydd berörs i en blandning av stort och smått, från det minsta arkeologiska fynd till hela ubåtar.

Efter en fullmatad första dag väntar chartrade bussar för att ta oss till välkomstmottagningen som äger rum på Warren Lasch Conservation Center, hemvist för *H.L Hunley*, den första stridsubåten som i krig sänkte ett krigsskepp. I dag är *H.L Hunley* ett enormt konserveringsprojekt som pågått sedan hon bärgades den 8 augusti 2000. Hon sjönk av okänd anledning i februari 1864 efter sin första och enda torpedering och gick till botten tillsammans med besättningen utanför Charleston. Efter utgrävning av hela innanmätet och omhändertagandet av besättningens kvarlevor har konserveringen kommit så pass långt att det är dags för avsaltning av järnskrivet. Hon ligger med svag lutning åt ena sidan i en över 12m lång vattentank i en specialdesignad upphängningsanordning. Utan det stabiliserande innanmätet är den stora knäckfråga hur ubåten skall kunna vändas över på andra sidan utan att skrovet deformeras.

Tisdag. Dagen är uppdelad i tre sessioner som inleds med *Materials characterization and identification* följt av *Case studies* och *Coatings and corrosion inhibition*. För mig var den stora behållning ett efterlängtat föredrag om torr-isblästring. Blästring med torr-is (frusen CO₂) utvecklades i USA för rengöring av elektriska delar i flygplansmotorer men har de senaste decennierna anammats av industrin och används nu brett inom flera olika områden. Föredragshållaren, Rozemarijn van der Molen från University of Amsterdam, berättade om

Reserapport från ICOM-CC Metal 2010, Charleston 11 – 15 oktober 2010

Linda Denlert

sina praktiska försök att rengöra metallytor från ytbehandlingar och klotter med torr-is. Kvällen ägnades åt konferensens tretton posters, var av två ytterligare berörde torr-isblästring.

Onsdag. Dagen bjuder på tre sessioner: *Corrosion and deterioration studies*, *X-ray fluorescence analysis* och *Technical studies*. En nyhet från förra konferensen, Metal 2007, är paneldebatter som hålls efter varje session. Föreläsarna återsamlas på scenen och ordet ställs fritt till åhörarna. Resultatet är lyckat, det blir mer tid till frågor och reflektioner vilket ger ytterligare djup åt ämnesdiskussionen. Faktum är att det framkommer en hel del matnyttigt under samtliga debatter. Inledningsvis meddelade arrangören att samtliga frågor, svar och diskussioner kommer att dokumenteras, sammanställas och ingå i konferensens post-prints.

Torsdag. En kort men mycket intressant dag, två sessioner med ämnena: *Caring for outdoor cultural heritage* och *Engineering and 3D technology in conservation*. Förmiddagen ger inblick i svårigheterna att åtgärda stora kulturhistoriska föremål. Vi får bland annat ta del av Aton Rajer, University of Wisconsin, svåra uppdrag att omförgylla en bronsskulptur placerad på toppen till Wisconsin state capitol dome, dryga 100 meter över havet (hissen gick bara till tionde våningen). Eftermiddagen ägnas helt åt 3D teknikens möjligheter inom konserveringsområdet, föredragen växlar mellan praktiska exempel och visionära som ger en föräning om framtiden. Efter sista föredraget skjutsas deltagarna ut och hotellets personal intar rummet för att iordningställa kvällens konferensmiddag.

Fredag. Efter fyra fullmatade dagar med intressanta ämnen och nya kontakter är det konferensens sista dag. Dagens sessioner är två och bjuder: *Preventiv conservation* och *Innovative techniques*. Stämningen är lättsam med alla obligatoriska avtackningar genomförda under gårdagens middag och dagen flyter fram i ett härligt lugn.

Klockan fem bussas vi från hotellet till *Patriot's Point Navel and Maritime museum* och krigsskeppet *USS Yorktown* där kvällens avslutningsmottagning äger rum. Efter guidad tur av samlingen med krigsflygplan som tjänstgjort från WWII till Desert Storm, väntar en uppdukad buffe på akterdäck medan solen går ner bakom Charlestons skyline. I morgon reser jag hem.

Väl hemma och åter i arbete kan jag konstatera att konferensen hade ett brett program som var väl avvägt mellan praktisk konservering och forskning. Universitet, nationella forskningslaboratorier och välkända kulturinstitutioner fanns representerade likväl som privatpraktiserande konservatorer. Sammansättningen gav arrangemanget kunskapsbredd. Flera föredrag andades morgonluft vilket bekräftar den känslan jag hade från senaste konferensen 2007, att Metal-konferenserna är metallkonserveringens största forum.

Ett stort tack till NKF-S och Syskonen Bothéns Stiftelse som gjorde mitt deltagande i konferensen möjlig.

Linda Denlert

Studio Västsvensk Konservering, Västarvet
Göteborg 2011-06-22

**Post-prints till Metal 2010 finns att köpa från följande adress: www.lulu.com
Digitalt pre-prints finns tillgängligt för konservatorsstudenterna och andra intresserade via
Institutionen för Kulturvårds bibliotek, Göteborgs Universitet, Göteborg.**